

Kvinno- och familjehälsa II Women- and Family Health II

10,5 högskolepoäng

10,5 credits

Ladokkod: 62KF02

Version: 6.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2017-06-21

Gäller från: HT 2017

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Sexuell och reproduktiv hälsa (A1N)

Utbildningsområde: Medicin

Ämnesgrupp: Medicin

Förkunskapskrav: Godkänt resultat på följande kurser som ingår i Barnmorskeutbildning 90 hp:

- Profession, teori och metod, 7,5 hp
- Kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa, 6 hp
- Det normala barnafödandet, 9 hp
- Kvinno- och familjehälsa I, 12 hp
- Förlossningskonst I, 12 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen omfattar klinisk utbildning bestående av både teoretisk och verksamhetsförlagd utbildning inom mödrahälsovård och gynekologisk vård. Inom mödrahälsovård ingår fördjupade kunskaper avseende vård vid normal och komplicerad graviditet och eftervård, stöd i föräldraskap, antikonception och preventivmedelsrådgivning, sex och samlevnad, ungdomars sexuella hälsa, klimakterierådgivning, komplex gynekologisk cellprovtagning och undersökning samt komplext hälsofrämjande arbetet och hälsokontroller. Inom gynekologisk vård ingår fördjupade kunskaper i vård vid abort, missfall, infertilitet, gynekologiska tillstånd, besvär och sjukdomar.

Vidare ingår fördjupade kunskaper om lagar, förordningar, teorier modeller och begrepp relevanta för barnmorskans vård. Dessutom behandlas komplexa etiska frågeställningar inom området samt barnmorskans vård ur ett intersektionellt perspektiv. Kursen innehåller också barnmorskeprofessionens betydelse för en hållbar utveckling av kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa.

Kursen genomsyras av ett humanistiskt förhållningssätt där studenten tränas i att utveckla självständighet avseende mödrahälsovård och gynekologisk vård med fokus på komplicerad graviditet, abort, missfall, infertilitet och andra gynekologiska tillstånd, besvär och sjukdomar. För att möjliggöra fördjupade kunskaper och självständighet ingår att kritiskt reflektera över personlig yrkesväxt som barnmorska och identifiera ytterligare behov av kunskap.

Mål

1. Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- 1.1 redogöra för barnmorskans ansvar och roll inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,
- 1.2 analysera teorier, modeller och begrepp som ligger till grund för barnmorskans vårdande inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,
- 1.3 analysera patientperspektivets betydelse för barnmorskans vårdande inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,

1.4 analysera kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa ur ett intersektionellt perspektiv.

2. Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- 2.1 tillämpa hälso- och sjukvårdslagstiftning och evidensbaserad kunskap som berör barnmorskans verksamhet inom mödrahälsovård, antikonception och gynekologisk vård,
- 2.2 ta initiativ, planera och genomföra vård inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård utifrån ett patientperspektiv,
- 2.3 analysera komplexa vårdssituationer, formulera bedömningar, föreslå undersökningar, diskutera och ge förslag på vårdåtgärder, genomföra, följa upp och utvärdera vård inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,
- 2.4 stödja och stärka kvinnan och hennes närstående inför och i föräldraskapet, i förberedelse inför förlossning samt utvärdera stödet,
- 2.5 genomföra individinriktad och utåtriktad arbete till ungdomar för att främja sexuell och reproduktiv hälsa,
- 2.6 genomföra sex- och samlevnadsundervisning,
- 2.7 tillämpa didaktiska teorier och modeller vid hälsofrämjande arbete och stöd i föräldraskapet,
- 2.8 genomföra hälsofrämjande samtal inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,
- 2.9 ge vård och rådgivning vid sexuellt överförbara sjukdomar,
- 2.10 genomföra komplexa gynekologiska hälsokontroller och rådgivning,
- 2.11 genomföra rådgivning och förskrivning inom antikonception som krävs för att erhålla förskrivningsrätt av läkemedel i födelsekontrollerande syfte,
- 2.12 informera om fosterdiagnostik,
- 2.13 ge abortrådgivning och vård vid abort och missfall,
- 2.14 ge vård vid gynekologiska tillstånd, sjukdomar och besvär inom barnmorskans kompetensområde,
- 2.15 självständigt genomföra dokumentation som berör barnmorskans ansvars- och verksamhetsområde utifrån gällande lagar och författningar,
- 2.16 kunna delta i kvalitetsarbete inom mödrahälsovården, preventivmedelsrådgivningen och gynekologisk vård,
- 2.17 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- 2.18 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- 3.1 kritiskt reflektera över patientperspektivets betydelse för ett professionellt förhållningssätt inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,
- 3.2 värdera komplexa etiska frågeställningar inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård i relation till barnmorskeprofessionens etiska kod,
- 3.3 värdera hur intersektionella aspekter påverkar barnmorskans vård inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och gynekologisk vård,
- 3.4 kritiskt reflektera över personlig yrkesväxt som barnmorska och identifiera ytterligare behov av kunskap,
- 3.5 värdera barnmorskeprofessionens betydelse för en hållbar utveckling av kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa (social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet).

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- Verksamhetsförlagd utbildning
- Seminarier
- Loggbok som stöd för reflektioner

Undervisningen sker via flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten persondator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Verksamhetsförlagd examination inom Mödravård inklusive Reflekterande Loggbok

Lärandemål 1, 2 och 3

Högskolepoäng: 5,5

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Verksamhetsförlagd examination inom gynekologisk vård inklusive Reflekterande Loggbok

Lärandemål 1,2 och 3

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänt, Godkänt

Verksamhetsförlagd examination inom Antikonception inklusive Reflekterande Loggbok

Lärandemål 1, 2 och 3

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Individuell skriftlig inlämningsuppgift

Lärandemål: 1.2–1.4, 2.2–2.3, 3,5

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Seminarium

Lärandemål: 3.1–3.4

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala Underkänt eller Godkänt

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Andersson IM., Christensson K. & Gemzell-Danielsson K. (2014). Experiences, feelings and thoughts of women undergoing second trimester medical termination of pregnancy. *PLoS One*, 9(12), ss. 1-22. DOI: 10.1371/journal.pone.0115957

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber.

Berg, M. & Lundgren, I. (red.) (2010). *Att stödja och stärka: Vårdande vid barnafödande*. Lund: Studentlitteratur.

Bryar, R. & Sinclair, M. (red.) (2011). *Theory for midwifery practice*. London: MacMillan Press Ltd.

Ekebergh, M. (red.) (2015). *Reflektion i lärande och vård: en utmaning för sjuksköterskan*. Lund: Studentlitteratur.

Gottlieb, C. & von Schoultz, B. (2004). *Öppenvårdsgynekologi*. Stockholm: Liber.

Hedenus, A., Björk, S. & Shmulyar Gréen, O.(red) (2015). *Feministiskt tänkande och sociologi*. Teorier, begrepp och tillämpningar. Lund: Studentlitteratur.

Kirkham, M. (red) (2010). *The midwife-mother relationship*. New York/Hampshire: Palgrave Macmillan.

Langer, A., Meleis, A., Knaul, FM., Atun, R., Aran, M., Arreola-Ornelas, H., Bhutta, ZA., Binagwaho, A., Bonita, R., Caglia, JM., Claeson, M., Davies, J., Donnay, FA., Gausman, JM., Glickman, C., Kearns, AC., Kendall, T., Lozano, R., Seboni, N., Sen, G., Sindhu, S., Temin, M. & Frenk, J. (2016). Women and Health: the key for sustainable development. *The Lancet*, 386, (9999), ss. 1165–210. DOI: [http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)60497-4](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(15)60497-4)

Lindgren, H., Christensen, K. & Dykes, AK. (red.) (2016). *Reproduktiv hälsa – barnmorskans kompetensområde*. Lund: Studentlitteratur.

Läkemedelsverket (2014). *Antikonception – behandlingsrekommendation*. [Återfinns elektroniskt].

Magnusson, C. & Häggström-Nordin, E. (red) (2009). *Ungdomar, sexualitet och relationer*. Lund: Studentlitteratur.

Maršál, K. & Grennert, L. (2011). *Obstetrisk öppenvård*. Stockholm: Liber.

Martin, M (2001). *The Woman in the Body: A Cultural Analysis of Reproduction*. Massachusetts: Beacon Press.

Raadu, G. (Red) (2016). *Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvård*. Stockholm: Liber.

Sandman, L. & Kjellström, S. (2013). *Etikboken: etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur.

Socialstyrelsen. (2011). Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder. *Tobak, riksbruk av alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor- stöd för styrning och ledning*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (1996). *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om rätt för barnmorskor att förskriva läkemedel i födelsekontrollerande syfte*. (SOSFS 1996:21). Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2008). *Medicinska aborter, fördelning av arbetsuppgifter-praxis och regelverk*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Todres, L., Galvin, K., & Holloway, I. (2009). The humanization of healthcare: A value framework for qualitative research. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*. (4), ss. 68-77. DOI: 10.1080/17482620802646204

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i *Barnmorskeutbildning*, 90 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.